

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-734/17-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Odborné učiliště a Praktická škola, Hlučín, příspěvková organizace
Sídlo	Čs. armády 336, 748 01 Hlučín
E-mail právnické osoby	info@ouhluclin.cz
IČ	00601837
Identifikátor	600026779
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jindřich Honzík
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místa inspekční činnosti	Čs. armády 336/4a, 748 01 Hlučín Hrnčířská 711/45, 748 01 Hlučín
Termín inspekční činnosti	10. 5. 2017 – 12. 5. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů střední školy a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Odborné učiliště a Praktická škola, Hlučín, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny. Škola poskytuje střední vzdělání a střední vzdělání s výučním listem v denní formě žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školním roce 2016/2017 probíhalo vzdělávání podle školních vzdělávacích programů v těchto oborech vzdělání: Potravinářská výroba, Potravinářské práce, Malířské a natěračské práce, Zednické práce, Stravovací a ubytovací služby, Prodavačské práce, Pečovatelské služby a Praktická škola dvouletá.

Nejvyšší povolený počet žáků ve střední škole je 275 žáků. Ve školním roce 2016/2017 se k 30. září 2016 vzdělávalo v 18 třídách 202 žáků, z toho 1 žák s odlišným mateřským jazykem.

Výuka probíhá v budově na ulici Čs. armády 336 a v budově na ulici Hrnčářská 711/4a. Odborná praxe žáků se realizuje také u smluvních partnerů v blízkém okolí.

Svou činnost škola prezentuje na internetových stránkách školy www.ouhluclin.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů zaměřených na praktické zvládnutí požadovaných dovedností. Z 37 pedagogických pracovníků si 2 doplňují požadovanou kvalifikaci studiem a 1 učitel odborné praxe nemá potřebnou kvalifikaci. Je již v důchodovém věku a je zaměstnán na dobu určitou a nezbytně nutnou. Jedna učitelka pracuje na částečný úvazek i jako asistentka pedagoga. Vzhledem k předcházející inspekční činnosti v roce 2013 se kvalifikovanost pedagogického sboru výrazně zlepšila, hlavně v oblasti požadavku na studium speciální pedagogiky. Vedení školy cíleně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vzdělávání je zaměřeno především na studium k doplnění požadované kvalifikace, na průběžné prohlubování znalostí jednotlivých vyučujících s ohledem na jejich odbornost, potřeby vyučovaných předmětů a speciální vzdělávání. Účastí v dalším vzdělávání jsou rozšiřovány znalosti a dovednosti vyučujících, jejich nové poznatky a zkušenosti vytváří vhodné předpoklady pro zkvalitnění a zefektivnění vyučovacího procesu.

Při své řídicí činnosti ředitel školy úzce spolupracuje hlavně s dalšími vedoucími zaměstnanci školy. K funkčnímu chodu školy napomáhají jasně nastavená pravidla. Nezbytností je spolupráce s institucemi a firmami města a regionu z důvodu zajištění odborného výcviku žáků. Při jeho realizaci škola zohledňuje požadavky a názory odborníků z praxe. Stav materiálně technického vybavení školy a jejího areálu vedení školy průběžně vyhodnocuje a přijímá příslušné kroky k jeho zlepšování. Prostředí všech školních budov je příjemné, vhodně vyzdobené a esteticky podnětné. Na výzdobě i obnově (vymalování, drobné opravy atd.) se podílí žáci školy v rámci praktického vyučování. Škola má dostatečný počet odborných učeben, jejichž využívání přispívá k realizaci školních vzdělávacích programů (obchod, žehlárna, cvičná kuchyň, dílny atd.). Rekonstrukcí nevyužívaného objektu garáže v roce 2016 získala škola další vlastní prostory pro realizaci odborného výcviku. Průběžně a systematicky obnovuje učební pomůcky.

Školní metodická primární prevence se zaměřuje zejména na vytváření pozitivního školního klimatu, rozvoj sociálních dovedností žáků a jejich postoje ke společensky akceptovatelným hodnotám. Při řešení aktuálních problémů žáků i při přípravách preventivních strategií velmi úzce spolupracuje s výchovným poradcem, vedením školy a ostatními pedagogy. Poskytuje konzultace žákům i zákonným zástupcům. Ve školním preventivním programu škola klade

důraz především na zlepšení klimatu ve třídách. V minulém školním roce nedošlo k výraznějšímu nárůstu sociálně patologických jevů oproti předcházejícím školním rokům. Velkým problémem je hlavně absence (omluvená i neomluvená), která se projevuje zpravidla u žáků, kteří pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Škole se nedaří přesvědčit některé žáky o nutnosti pravidelné docházky do školy (pohovory s žáky, zákonnými zástupci, spolupráce s institucemi atd.).

Výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy zajišťuje zejména komunikaci se sociálními pracovníky a dalšími subjekty, kteří participují na řešení problematiky rizikového chování, a to především absence žáků. Škola tyto a podobné případy projednává na výchovných komisích a v případě potřeby i na pedagogických radách. Podle sdělení zástupců školy je největší problém v komunikaci s některými zákonnými zástupci. Česká školní inspekce doporučuje zřídit pozici školního speciálního pedagoga, který by zajišťoval lepší spolupráci v rámci školního poradenského pracoviště a zabezpečil systematické vedení dokumentace žáků s potřebou podpůrných opatření, včetně metodické pomoci učitelům.

Škola je zapojena v projektu „Sportem proti bariérám“, v němž se žáci setkávají při společných sportovních i kulturních akcích s žáky obdobné školy z polského Rybnika. V rámci zlepšování sociálních vazeb mezi žáky pořádá škola celoškolské akce, sportovní a turistická dopoledne, kdy žáci jsou spolu i mimo prostředí školy, což přispívá k celkovému zlepšování klimatu. Významnou součástí prevence je propagace úspěchů žáků v profesních soutěžích (malířských, kuchařských, cukrářských apod.). Při stanovení konkrétních opatření v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví přihlíží škola k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu. Míra úrazovosti byla v hodnoceném období minimální. Škola úrazy sleduje a žáky opětovně poučuje o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Škola hospodařila s finančními prostředky z různých zdrojů. Zásadní objem představovaly finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a prostředky zřizovatele na provozní výdaje včetně účelových dotací. Přínosem rovněž byly vlastní prostředky vytvořené v hlavní a doplňkové činnosti získané především za prodej vlastních výrobků, produktivní práci žáků, pronájem nemovitostí, poskytování stravy cizím strávníkům aj. Kromě uvedeného škola získala účelový investiční příspěvek na rekonstrukci objektu garáží a výměnu oken a dveří v budově.

Školní stravování je poskytováno ve vlastní školní jídelně, která je součástí budovy školy. Správná životospráva žáků je zajišťována vyváženou stravou. Pitný režim je žákům k dispozici po celý den poskytovaného vzdělávání. K výběru je vždy varianta sladkého nápoje a neslazená voda ochucená bylinkami nebo ovocem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka všeobecně vzdělávacích předmětů se vyznačovala zodpovědnou přípravou ze strany vyučujících včetně stanovení cíle vzdělávání. Samotný průběh zhlédnutých vyučovacích hodin byl postaven převážně na frontální výuce s výraznou rolí učitele a na metodě řízeného rozhovoru. Vhodně volené organizační formy i využívané metody poskytovaly žákům dostatečný prostor pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti i práce s textem. Výuku zpestřovalo přiměřené střídání činností a využití audiovizuálních ukázek. Důraz byl kladen na rozvoj komunikačních dovedností v reálných situacích. Dílčí pokroky žáků byly většinou podporovány kladným slovním zhodnocením. Při samostatné práci byla žákům dle potřeby poskytnuta pomoc.

Hospitace v odborných předmětech byly zaměřeny na kvalitu a odbornou úroveň vzdělávání. Vyučující ve sledovaných hodinách vhodně volili účinné formy a metody práce k dosažení stanovených cílů. Vyučovací čas učitelé účelně využívali, důraz kladli na pochopení, osvojení a procvičení učiva. Výklad doplňovali především digitální projekcí výukových materiálů a ukázek výrobních technologií. Pracovní tempo bylo přiměřené a odpovídalo vzdělávací schopnosti žáků. Ve sledovaných vyučovacích hodinách bylo patrné, že žáci jsou vedeni k osvojování důležitých pracovních návyků a zodpovědnosti. Přínosné bylo propojení teoretických poznatků se zkušenostmi žáků z praxe a doplňování odborné slovní zásoby potřebné pro dané obory.

Organizace praktické výuky byla sledována na školních pracovištích, u smluvních partnerů i při realizaci praktické výuky u fyzické osoby. U oborů Potravinářská výroba, Malířské a natěračské práce, Zednické práce, Stravovací a ubytovací služby a Pečovatelství služby byly provedeny krátkodobé vstupy na jednotlivá pracoviště. Zadané úkoly žáci řešili převážně samostatně za dohledu nebo případně s pomocí učitele. Základní poznatky a technologické postupy znali, dokázali je i prakticky aplikovat. Pro výuku bylo k dispozici potřebné materiálně-technické vybavení. Byly dodržovány zásady bezpečnosti a ochrany zdraví s důrazem na prevenci úrazů. Učitelé podporovali rozvoj fyzické zdatnosti, kreativitu a samostatnost žáků, respektovali zásady efektivního motorického učení. Důraz byl kladen především na dodržování odpovídající kvality provedené práce. Výuka byla na velmi dobré úrovni. Komunikace mezi žáky a učitelem byla otevřená. Praktická výuka, která je realizována u smluvních partnerů, je velmi vhodně doplňována výukou ve vlastních školních prostorách a slouží hlavně k probírání učiva, které nemohlo být realizováno u smluvních partnerů z provozních důvodů.

Společným znakem většiny sledovaných hodin a praktické výuky bylo pozitivní klima spočívající ve vstřícném vzájemném vztahu, toleranci a příjemné pracovní atmosféře, na které mělo příznivý vliv malý počet žáků ve třídách či skupinách. Dílčím nedostatkem některých sledovaných teoretických hodin byla pouze absence zpětné vazby pro žáky – chybějící motivační shrnutí učiva a hodnocení práce žáků, případně prostor pro jejich sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení. Kladnou stránkou většiny vyučovacích hodin byla odbornost a připravenost vyučujících i zájem většiny žáků o učivo a jejich snaha se do výuky zapojovat v rámci diskuze a dotazů.

Hospitační činností byla zjištěna odpovídající úroveň poskytovaného vzdělávání žáků v praktické škole s velmi kvalitní podporou asistenta pedagoga, která se promítá nejen do oblasti získávání teoretických poznatků, ale především do praktických činností. Vyučující dokáží odborně reagovat na aktuální potřeby žáků, předvídat možné změny v chování a přizpůsobovat činnosti tak, aby vzdělávací proces proběhl s nejvyšší mírou nabídky vzdělávacích aktivit.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola systematicky zjišťuje informace o kvalitě a výsledcích vzdělávání žáků. Přínosem pro žáky je spojování ročníků na jednotlivé vyučovací předměty. Žáci tak mají možnost si zopakovat nenásilnou formou vědomosti z předcházejícího období. Přes rodinnou atmosféru, individuální přístup k žákům a cílenou snahu školy se nedaří přesvědčit žáky, hlavně prvního ročníku, o prospěšnosti úspěšného absolvování zvoleného oboru. Škola má značně ztíženou pozici, vzhledem k rodinnému zázemí a specifickému pojetí života rodin ze sociálně znevýhodněného prostředí, ze kterého většina žáků pochází. Pro ilustraci v loňském školním roce bylo k 30. září 2015 zapsáno 209 žáků a školní rok ukončilo jen 152 žáků. V letošním roce k 30. září 2016 bylo evidováno 202 žáků a k termínu inspekční činnosti

pokračovalo ve studiu jen 144 žáků. Současně však přibývá počet žáků, kteří studují na této škole následně i druhý obor. Ve školním roce 2015/2016 z celkového počtu 152 žáků prospělo s vyznamenáním 21 žáků, prospělo 109 žáků, neprospělo 22 žáků. U závěrečné zkoušky ve školním roce 2015/2016 z celkového počtu 46 žáků prospěli s vyznamenáním 4 žáci, prospělo 32 žáků a neprospělo 10 žáků. Škola při ukončování vzdělávání využívá jednotného zadání závěrečných zkoušek. Průběžnými žákovskými výsledky vzdělávání se škola cíleně zabývá, vyhodnocuje je a podle potřeby přijímá opatření k jejich zlepšování na úrovni jednotlivých vyučujících i na všech stupních řízení pedagogického procesu.

Žáci školy se pravidelně účastní odborných, profesních i sportovních soutěží. Významných úspěchů škola dosáhla především v soutěžích zaměřených na odborné znalosti a dovednosti, kde žáci v krajských i celostátních kolech dosahovali předních umístění. Aktivity, úspěchy a výsledky své práce škola prezentovala ve výročních zprávách o činnosti školy, regionálním tisku a prostřednictvím svých internetových stránek.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Přestavbou objektu garáže škola získala vlastní prostory pro odborný výcvik, kde se hlavně vyučují témata, která nelze realizovat u smluvních partnerů.
- Požadovaným studiem speciální pedagogiky došlo ke zlepšení kvalifikovanosti pedagogického sboru, což se promítá hlavně v profesionálnějším přístupu k jednotlivým žákům.

Silné stránky

- Individualizace výuky vzhledem k malému počtu žáků ve třídách a skupinách.
- Vedení školy a pedagogové vytváří příznivé prostředí pro vzdělávání žáků.

Slabé stránky

- Značné procento žáků ukončí studium v průběhu prvního ročníku střední školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zřídit pozici školního speciálního pedagoga, který by zajišťoval lepší spolupráci v rámci školního poradenského pracoviště.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 1. 8. 2014, č. j.: MSK 60738/2014/ŠMS
2. Školní vzdělávací program (dále „ŠVP“) Praktická škola dvouletá, obor vzdělávání 78-62-C/02 s platností od 1. 9. 2014 počínaje 1. ročníkem
3. ŠVP Pekařské práce pro obor vzdělání 29-51-E/02 Potravinářské práce s platností od 1. 9. 2010 počínaje 1. ročníkem
4. ŠVP Pečovatelské práce pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby s platností od 1. 9. 2014 počínaje 1. ročníkem
5. ŠVP Malířské a natěračské práce pro obor vzdělávání 36-57-E/01 Malířské a natěračské práce s platností od 1. 9. 2014 počínaje 1. ročníkem
6. ŠVP Prodavačské práce pro obor vzdělávání 66-51-E/01 Prodavačské práce s platností od 1. 9. 2014 počínaje 1. ročníkem

7. ŠVP Kuchařské práce pro obor vzdělávání 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby s platností od 1. 9. 2010 počínaje 1. ročníkem
8. ŠVP Zednické práce pro obor vzdělávání 36-67-E/01 Zednické práce s platností od 1. 9. 2014 počínaje 1. ročníkem
9. ŠVP Cukrářské práce pro obor vzdělávání 29-51-E/01 Potravinářská výroba s platností od 1. 9. 2010 počínaje 1. ročníkem
10. Třídní knihy všech tříd vedené ve školním roce 2016/2017
11. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016 ze dne 29. 9. 2016
12. Přehled rozvrhů tříd platný v době inspekční činnosti
13. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2016 – 2017
14. Zápisy z výchovné komise 2016/2017
15. Školní řád s platností od 1. 9. 2016 včetně pravidel pro hodnocení výsledků žáků
16. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 3. 10. 2016 včetně přílohy
17. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017
18. Školní preventivní strategie pro období 2014 – 2019
19. Plán práce školy, školní rok 2016/2017 (Koncepce rozvoje školy, Vize školy, mise, priority, Dílčí úkoly a cíle, Střednědobé koncepční úkoly, cíle a priority, Plán DVPP, Plán kontrolní a hospitační činnosti, Roční termínový plán)
20. Organizační řád školy ze dne 1. 1. 2013
21. Doklady o dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků školy zaměstnaných školou v době inspekční činnosti
22. Prohlášení ředitele školy k nekvalifikovanému pedagogickému zaměstnanci ze dne 10. 5. 2017
23. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
24. Kniha úrazů žáků za školní rok 2016/1017
25. Přípisy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Sdělení závazných ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání na rok 2016 a Rozpis přímých výdajů na vzdělávání na rok 2017
26. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016
27. Hlavní účetní kniha za 12/2016 a Náklady a výnosy za rok 2016
28. Dokumentace k zajištění stravování ve školní jídelně za prosinec 2016 a leden až duben 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter v. r.

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice

Bc. Blanka Benčíčová v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica v. r.

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Mgr. Josef Navrátil v. r.

Mgr. et Mgr. Dagmar Vilášková, odborník pro speciální pedagogiku

Mgr. Dagmar Vilášková v. r.

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra v. r.

V Novém Jičíně 31. 5. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jindřich Honzík, ředitel školy

Mgr. Jindřich Honzík v. r.

V Hlučíně 1. 6. 2017